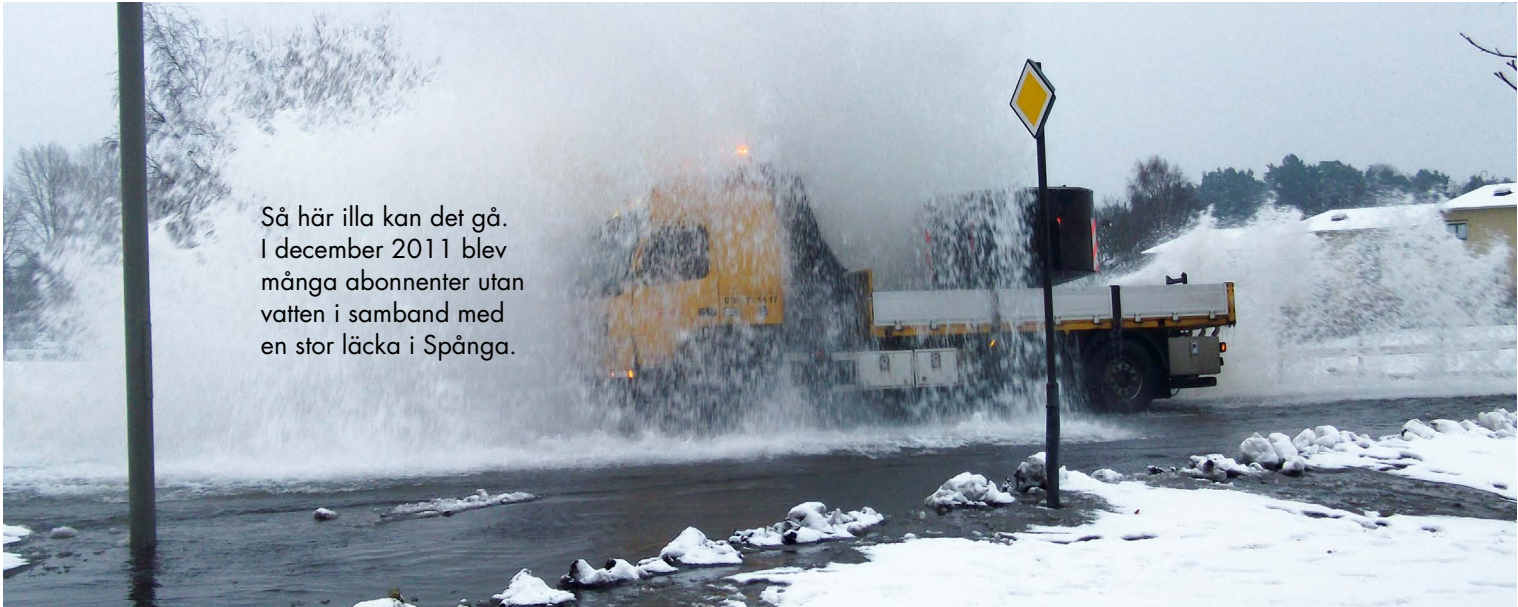

Att tänka på innan du gräver

Regler och anvisningar
för markarbeten inom
Norrvattens ledningsrätt

Så här illa kan det gå.
I december 2011 blev
många abonnenter utan
vatten i samband med
en stor läcka i Spånga.

Ett livsviktigt ledningsnät

Norrvatten förser omkring 750 000 människor med dricksvatten av hög kvalitet. Vi tar vatten från Mälaren och renar det i vårt vattenverk, Görvålverket. Dricksvattnet distribueras sedan vidare till våra 14 medlemskommuner via ett 34 mil långt huvudledningsnät. I området ligger flera stora sjukhus, Arlanda flygplats och andra viktiga verksamheter som förutsätter en säker dricksvattenleverans.

Varje år inträffar ett antal skador på Norrvattens huvudledningsnät och detta orsakar stora problem. Det medför höga kostnader och får i vissa fall allvarliga konsekvenser för dricksvattenförsörjningen.

Alltför ofta uppstår problem i samband med schaktning och andra markarbeten i närheten av Norrvattens ledningar. Sådana problem kan lätt undvikas. Fastighetsägare, entreprenörer och andra aktörer som genomför arbeten i mark i anslutning till ledningsnätet behöver känna till vilka risker och regler som gäller när arbeten ska utföras i närheten av Norrvattens ledningar och anläggningar.

Norrvattens ledningsrätt

Norrvattens huvudledningsnät skyddas via en ledningsrätt som Lantmäteriet beslutat om. Ledningsrätten gäller ett område som kan sträcka sig upp till 8 meter på ömse sidor om ledningens mitt.

Inom ledningsrätten får fastighetsägaren inte, utan att först samråda med Norrvatten, exempelvis uppföra byggnad, plantera träd, förändra marknivå, anlägga vägar, ledningar eller genomföra annan åtgärd som kan försvåra eller fördyra Norrvattens åtkomst till sina ledningar. Av kommunen beviljat bygglov ersätter inte samråd och godkännande från Norrvatten.

Fastighetsägaren behöver även kontakta Norrvatten om tunga fordon ska användas intill en huvudvattenledning, vid sprängning av berggrund inom ett säkerhetsavstånd samt vid andra arbeten som medför kraftiga vibrationer eller riskerar sättningar i närheten av en huvudvattenledning.

Skador på huvudvattenledningen kan få allvarliga konsekvenser för dricksvattenförsörjningen.

Använd Ledningskollen

För att säkerställa att det inte blir några skador eller brott på Norrvattens vattenledningar är det viktigt att kontakta oss via webbtjänsten www.ledningskollen.se innan du börjar gräva.

Via Ledningskollen ritas du in det aktuella området på en karta och beskriver vad du planerar att utföra. Då skickas automatiskt en förfrågan till alla ledningsägare som har angett att de har intressen i området. Att gräva på en plats utan att först göra en förfrågan via Ledningskollen till eventuella ledningsägare innebär en stor risk för påverkan på samhället såväl som din säkerhet. Eftersom inte alla aktörer är anslutna till Ledningskollen behöver du också kontakta den berörda kommunen. Den som gräver av en ledning kan bli betalningsskyldig.

Innan du börjar gräva måste du först kontrollera om någon ledning kan påverkas.

Det här gäller vid arbeten i närheten av Norrvattens huvudvattenledningar

Kommunikation och godkännanden

- Kontakta Norrvatten, i god tid, via Ledningskollen innan arbetena ska utföras.
- Godkännande från Norrvatten krävs innan arbete får påbörjas.
- Vid behov ska ledningsrättsområdet sättas ut av Norrvatten innan arbetet påbörjas.
- Norrvattens personal ska ges möjlighet att närvara vid arbeten som kan innebära risk på Norrvattens huvudvattenledningar.

Riskhantering och kontrollprogram

- Riskanalys med kontrollprogram ska alltid tas fram vid arbeten som riskerar att skada Norrvattens huvudvattenledningar.
- Vibrationsmätare ska, vid all packning, pålning, spontning samt sprängning, monteras på huvudvattenledningen. Montering ska ske i samråd med Norrvatten. Entreprenören bekostar mätaren.
- Krav och riktlinjer avseende svängningshastigheter, schaktning och närliggande markarbeten framgår av Norrvattens tekniska handbok, kapitel BBC, BCB och C.

Mätning och inmätning

- Kontrollmätning kan komma att krävas på ledningarna.
- Inmätning utförs enligt Norrvattens tekniska handbok, kapitel BJB och ÖTYP.

Trafik, schakt och tillstånd

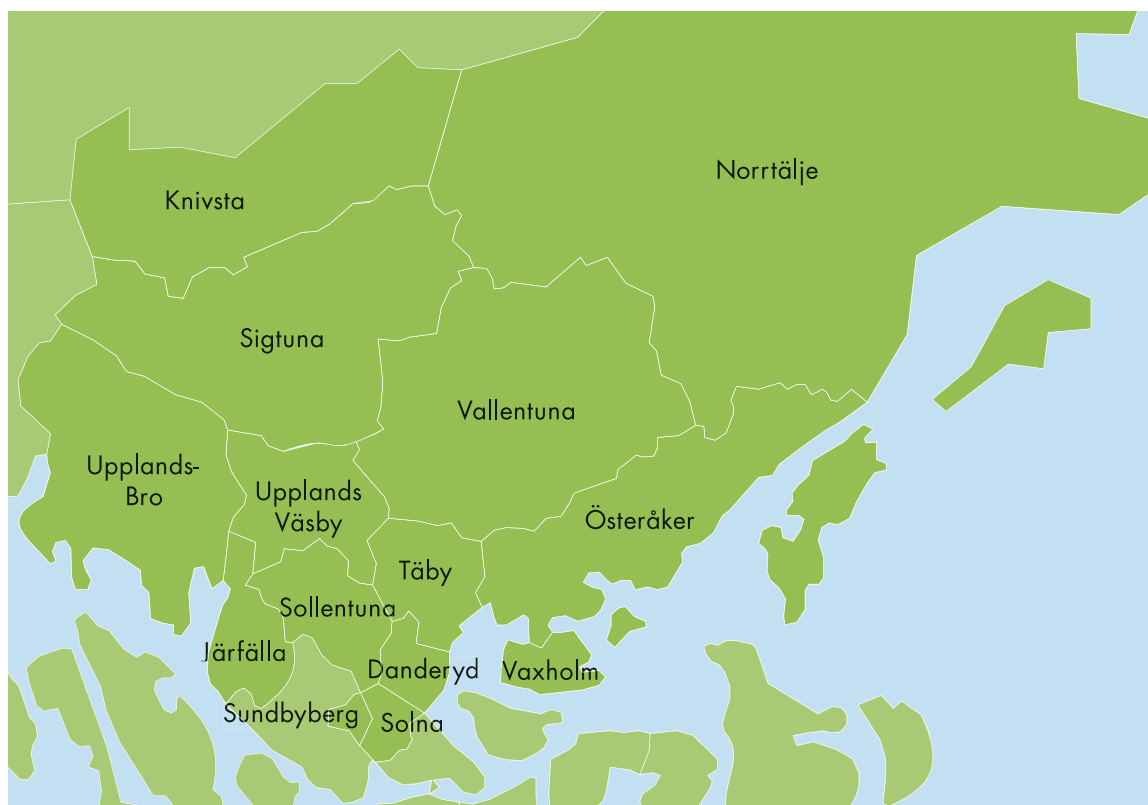
- Schaktning bakom förankringar är inte tillåtet.
- Tung trafik och tillfällig byggtrafik får efter överenskommelse med och skriftligt tillstånd från Norrvatten, endast förekomma under begränsad tid.

Handlingar och tillgång till ritningar

- Utomstående aktörer kan via Ledningskollen begära ut dwg-filer och andra relevanta handlingar från Norrvatten för att planera sina arbeten.
- Underlag från Norrvatten får inte delas vidare och kan omfattas av sekretess. För att få tillgång till exempelvis ritningar och dwg-filer krävs att sekretessavtal tecknas.

Ansvar vid skada

- Skada på Norrvattens huvudvattenledningar bekostas av den som vållat skadan.

Norrvatten är ett kommunalförbund som består av 14 medlemskommuner.
Mer information om vår verksamhet hittar du på www.norrvatten.se

Kontakta oss!

ledningsinfo@norrvatten.se

Mer information och anvisningar finns på:
www.norrvatten.se/ledningsanvisningar

Postadress: Box 2093, 169 02 Solna
Besöksadress: Skogsbacken 6, Sundbyberg
Telefon: 08-627 37 00
info@norrvatten.se
www.norrvatten.se

I samarbete med Ledningskollen

